

ප්‍රශස්ති කාව්‍යයේ පසුකාලීන ප්‍රවණතාවක් වූ ස්තූති පත්‍රවල සාහිත්‍යමය අගය පිළිබඳ විමර්ශනයක්

හර්ෂනි මිල්ලගඟහැන්න¹

ABSTRACT

Thanking notes or greetings have created as a result of the evolution of Sinhala vote of thanks expressed in verse. Eventhough, the main objective and the content of the Sinhala vote of thanks expressed in verse have changed, most of important literary theories are still visible in the content of those verse. The modern society dose not know about the Sinhala vote of thanks expressed in verse. It has already disappeared from the society. The main scope of this study is to study the value of Sinhala greetings which have already vanished from the contemporary society, In the 20th century it has been targeted only the upper class society. later on, it became a common trend. The specific objectives are to study the social and literary value of the Sinhala greeting notes and to introduce its value to the modern society.

හැඳින්වීම (Introduction)

හෙළ තුති පබඳ පරිණාමන අවස්ථාවේදී එහි පසුකාලීන ප්‍රවණතාවක් ලෙසින් ස්තූති පත්‍ර හෙවත් ශ්‍රීසංස්කෘත පත්‍ර බිහි වන්නේය. තුති පබඳෙහි මූලික අභිලාෂය අන්තර්ගතය මෙන්ම අරමුණු වෙනස්ව යමින් ස්තූතිපත්‍ර බිහි වුවද තත් තුති කාව්‍යයන්හි අන්තර්ගත ඇතැම් බොහෝ සාහිත්‍ය ලක්ෂණ ස්තූතිපත්‍ර නම් වූ සාහිත්‍යාංගය තුළ ද මොනවට දෘෂ්‍යමාන වෙයි. ක්‍රි. ව. 19 වන සියවසෙහි පමණ ආරම්භ වී එම

¹Ms. Harshani Millagabathenne. Lecturer (Prob), BA (Hons) in Sinhala (PDN), Department of Humanities. E-mail: harshimtc2010@yahoo.com/chamamth@gmail.com

ශක්තිවර්ෂයෙහි මධ්‍ය භාගයේ සටන් 20 වන සියවසේ මුල් දසක කිහිපය තෙක් ප්‍රභූ පැලැන්තිය විෂය කොට උද්දීපනයට පත්ව අනතුරුව තත්කාලීන සමාජයේ පොදු පරිචයක් බවට පැමිණීමෙන් පසු ක්‍රමයෙන් භායනීය වූ ස්තුති කාව්‍යාංගයක් වන සිංහල ශ්‍රීභාශිංසන පත්‍රය අන්තර්ගත සාහිත්‍යමය අගය පිළිබඳ විමර්ශනයක් කිරීමට මෙම පර්යේෂණාත්මක අධ්‍යයනයේ දී බලාපොරොත්තු වේ.

අද්‍යතන සමාජය ස්තුති පත්‍රය යනු කුමක්දැයි හරිහැටි නොදන්නවා සේම ස්තුති පත්‍ර නම් වූ සාහිත්‍යාංගය හෙළ සාහිත්‍යයෙන් පමණක් නොව සමාජයෙන්ද තුරන් වී ගොස් ඇති යුගයක අතීත සමාජය උත්කාෂ්ට ඇගයීමකට ලක්කළ ස්තුති ශ්‍රීභාශිංසන පත්‍රය වූ උසස් සාහිත්‍යමය වටිනාකම පිළිබඳ විමර්ශනයක් කරමින් තත් සාහිත්‍යාංගයේ ස්වරූපය ස්වභාවය මෙන්ම වටිනාකම අද්‍යතන සමාජයට හඳුන්වා දීමක් ඒ මඟින් හෙළයන් තුළින් භායනීයව යන්නා වූ ස්තුතිපත්‍ර නම් වූ හෙළ සාහිත්‍යාංගය රැකගැනීමට පෙළඹවීමක් මෙහි දී අපේක්ෂිත අරමුණකි.

ක්‍රමවේදය (Methodology)

විවිධ පළාත් නියෝජනය වන අයුරින් සිදු කළ ක්‍ෂේත්‍ර අධ්‍යයනයක් පදනම් කරගනිමින් තත් පර්යේෂණයේදී දත්ත රැස් කිරීම සිදුවිය. එහි දී මූලික ක්‍රමවේද දෙකක් භාවිත විය. ක්‍ෂේත්‍ර අධ්‍යයනය හා සහභාගීත්ව නිරීක්ෂණයයි.

රත්නපුර, මොණරාගල, ගාල්ල, බදුල්ල, කොළඹ, මහනුවර, ආදී වූ දිස්ත්‍රික්කයන්හි භාවිත ස්තුතිපත්‍ර මේ සඳහා පාදක විය. ද්විතියික මූලාශ්‍ර පරිශීලනය තුළින් මූලික දත්ත සම්පාදනය කරගන්නා ලදී.

ස්තුති කාව්‍යය අර්ථදැක්වීම

ස්තු - ස්තවනෙ යන සකු දයින් සිදු වූ "ස්තුති" යන්න තුනි පබඳට පර්යාය වේ. ජන නායකයකුගේ හෝ වෙනයම් උතුමකුගේ යස තෙද යනාදී ගුණ සමූහය ඒ මඟින් උත්කර්ෂයෙන් වර්ණනා මුඛයෙන් නිර්මිත වූ හෙයින් ඒ පබඳවලට "ස්තෝත්‍ර" යන නම ද ඇතැම් තැනෙක යෙදෙයි. සකු බසින් ලියැවුණු මෙවැනි රචනාවලට "ස්ත්‍රෝත" යන නම භාවිත වේ. විෂ්ණු ස්තෝත්‍ර, ශිවතාණ්ඩව ස්තෝත්‍ර යන සෙයින්. සසඳාවත ද බුද්ධ ස්තෝත්‍රයකැයි එම සන්න කරුවෝ කියති. "ස්තු" දයින්ම සිද්ධ වූ "ස්තව" යන්න ද එබඳු පබඳවලට යෙදුණු තවත් නමකි (කුලසූරිය, 1966:5).

කුමන නමක් භාවිත වුවද ස්තුති ප්‍රශංසා මුඛයෙන් කෙරුණු වර්ණනා බාහුලයෙන් යුත් ගද්‍ය පද්‍ය රචනා සඳහා "ප්‍රශස්ති" නාමය පොදුවේ යොදා ගන්නා බව සිංහල සාහිත්‍ය කෘතියේදී මහාචාර්ය ගොඩකුඹුරයෝ පවසති (ගොඩකුඹුර, 1999:18). නමුත් පද්‍ය සාහිත්‍යයට නීති

රිති සකස් කළ ආලංකාරිකයන් විසින් "ප්‍රශස්ති" නාමයෙන් කාව්‍යාංගයක් දක්වා නැත. ඒ වෙනුවට දක්වන්නේ "විරුද" නම් කාව්‍යාංගයයි. "විරුද" යනු ශබ්ද කෝෂවල දී "ගුණෝත්කර්ෂාදී වර්ණ නම්" ලෙස අර්ථ දක්වයි. ඒ විරුද වාශිකය, කම්පිතය යි දෙවදාරුම් වේ (සාසනරතන,1966:220-221).

සංස්කෘත අලංකාරික කාව්‍යය සම්බන්ධ රිති ග්‍රන්ථයක් වන කාව්‍යාදර්ශයේදී මහාකවි ශ්‍රීමද් දණ්ඩින් කාව්‍ය ප්‍රභේද දක්වනුයේ,

"ගද්‍යංච පද්‍යඤ්ච මිශ්‍ර ඤ්ච - කත්තියොධෙච ව්‍යවස්ථතම්
පද්‍යංචකුෂ්පදී කච්ච - වෘත්තං ජාති රිති විධා"

ලෙසිනි. ගද්‍ය, පද්‍ය, හා මිශ්‍ර ආදී වශයෙන් වූ කාව්‍යය හේදත්‍රයක් පිළිබඳව එයින් කියැවේ. මිශ්‍ර කාව්‍යය නමින් දැක්වුණේ ගද්‍ය හා පද්‍ය දෙකින්ම යුක්ත වූ කාව්‍යය වේ. වම්පු නමින් එය හැඳින්වේ (කාව්‍යාදර්ශය,2000:16). අනතුරුව මිශ්‍ර කාව්‍යය හේද දැක්වීමේදී

"මිශ්‍රණි නාටකාදීති - කෙෂාමන්‍යත්‍ර විස්තරා
ගද්‍ය පද්‍යමයි කාචී - චචම්පුරිත්‍යහිධියතේ"

නාටකාදී දෘශ්‍යකාව්‍යයෝ (නාඩගම්පොත්) ගද්‍ය පද්‍ය දෙකින් කරන ලද හෙයින් "මිශ්‍ර" නම් වෙති. ඛණ්ඩ වශයෙන් ගද්‍ය පද්‍ය දෙකින් කරන ලද ශ්‍රව්‍ය කාව්‍යයන්ට "වම්පු" යනුද නාමයකි. මෙහිද සාඵල්‍ය වශයෙන් ගද්‍ය පද්‍ය මිශ්‍රත්වය ලැබෙතත් හේ "වම්පු" නොවේ. ගද්‍ය පද්‍යමය සියල්ලම වම්පු නොවන බව මින් සුවිතය. කුමක් හෙයින්ද යත්

"ගද්‍ය පද්‍යමයි රාජස්කූතිර්විරුද ඉව්‍යතෙ" - 6.590 (සාහිත්‍ය දර්පණ,1915)

"A eulosiam of a King in Prose and verse is styled viruda"
(Dvevendra&rawal, 1956:270)

ගද්‍ය පද්‍ය දෙකින් රාජ ස්කූතිය පිණිස කරන ලද කාව්‍යය "විරුද" යයි කියනු ලබන බැවිනි (කාව්‍යාදර්ශය,2000:17-18). රජකු පිළිබඳව තුනි මුවින් කැරෙන ගුණ ගැයුම විරුද්‍රවයි. එබඳු වැනුම්වලට සංස්කෘත කවි ඇදුරෝ "විරුද" යන නාමය දුන්න. විරුද වනාහි ගැදියෙන් හෝ පැදියෙන් කළ හැකි බව ඔවුහු පැවැසූහ (කුලසුරිය,1966:5). රජකු අලලා ස්කූති ප්‍රශංසා මුඛයෙන් විරචිත ගද්‍ය හෝ පද්‍ය රචනාව විරුද වන බව සාහිත්‍ය දර්පණ කතුවර විශ්වනාථ ආචාරීහු කීහ (විජයශ්‍රීවර්ධන,2002:227).

විරුද ලක්ෂණ දක්වමින් ශ්‍රී ගෝවින්ද විරුදාවලී භාෂ්‍යයෙහි මෙසේ කියයි.

"විරුදා කචා ප්‍රාහු ගුණෝත්කර්ෂාදී වර්ණ නම්
විරුදා කාලි කාවන්තෙ ධිර විරාදී ශබ්දභාක්"

යනුවෙනි (සාසනරතන,1966:220-221). පසුකාලයෙහි විරුද්ධ ශබ්දය පමණක් නොව විරුදාවලී ශබ්දය ද සංස්කෘත පද්‍ය සාහිත්‍යයේ උසස් තැනක් ලැබීය. සාහිත්‍ය දර්පණ කාරයෝ විරුදාවලී ගැන මෙසේ කීහ.

“චාක්‍යාධම්මර සංයුක්තා කථිකා විරුදාවලී” 6.336යනුවෙනි.
(dvevendra&rawal,1956:270).

විරුදාවලීන්ගේ ලක්ෂණ පිළිබඳව ශ්‍රී ගෝවින්ද විරුදාවලී භාෂ්‍යයෙහි මෙසේ කියයි.

“කලිකා ලොක විරුදෝර්	-	යුතා විවිධ ලක්ෂණෝ
කීර්ති ප්‍රකාප ශෝචීරය	-	සෞන්දර්යෙනිමමශාලිනී”
කලිකාදන්ත සංසර්ග	-	පද්‍ය දෝෂ විවරිජිකා
ශබ්දාධම්මර සංබද්ධා	-	කර්තව්‍යා විරුදාවලී”

යනුවෙනි (සාසනරතන,1966:220-221). විරුදාවලීන් ශබ්දාධම්මරයෙන් යුක්ත විය යුතු යැයි මෙහි සඳහන් කරයි. විරුදාවලී පද්‍ය සාහිත්‍යයේ අංගයක් බවට පත් වූ පසු හුදෙක් එය රාජ වර්ණයටම සීමා වූ සේ පෙනේ.ස්තූති මුඛයෙන් බැඳී රචනාවලට සකුවෙහි කෙසේ වෙතත් සිංහලයෙහි නම් “ස්තූති”, “ස්තව”, “ස්ත්‍රෝත්‍ර” යන නාම නොයෙදුණේ ය. එම අරුතෙහි වැටුණු “විරුද්ධ” යන්න සිංහල කවීන් හට අහිමත වූ සේ පෙනෙයි. සකු බසින් ලත් “විරුද්” යන නම ඇතුළත් කොට එම නම පෙළක් එක් කොට ගෙන වැනුම්වලට රචකයෝ “විරුදාවලී” යන නම යෙදූහ. “රාජසිංහ විරුදාවලී” යන තැන මෙහි. රජතුමෙකුගේ වංශ කථාව පරපුර, වරිතය හෝ වැනුමට ලක්වන බැවින් “සිරිත” යන නම ද ඇතැම් තැන යෙදුණේය. පැරකුම්බා සිරිත්, “රාජසිංහ සිරිත” යනු නිදසුන් වෙයි. අලංකාරවත් බසින් බුදු ගුණ ගයන්නට සිංහල කවියෝ පුරුදුව සිටියහ. මෑත කාලයෙහි රජවරුන්ගේ ගුණවැනුම් කරන විට ද ඒ පුරුද්ද ඔවුහු වහල් කොට ගත්තාහුය. “අලංකාරය” ගුණ අලංකාරවත්ව පැවසීම යන ව්‍යවහාරය ද කිසි තැනක මේ විරුද් කවි සඳහා යෙදී ඇත්තේ එබැවිනි. ශ්‍රී වික්‍රමාලංකාරය යන රචනය ඊට නිදසුන් කොට දැක්විය හැකිය. (කුලසූරිය,1966:5) මෙලෙස විරුද්, විරුදාවලී, සිරිත, අලංකාර, ස්ත්‍රෝත්‍ර හා ප්‍රශස්ති ආදී වශයෙන් තුනි පබඳට පර්යාය නාමයෝ රැසක් වෙති.

ස්තූති පත්‍රවල සාහිත්‍යමය අගය

සිංහල ස්තූති කාව්‍යයේ පශ්චාත්කාලීන ප්‍රවණතාවක් වන ස්තූති පත්‍ර, සාහිත්‍යමය අගයකින් යුක්ත වන්නේ ය. ස්තූති කාව්‍යයන් පූර්ව සාම්ප්‍රදායික ආකෘතියෙන් හා රචනා විලාසයෙන් අත්මිදී නව්‍ය ස්වරූපයක් ගත් මුල් කාලයෙහි ඒවායේ රචනා ශෛලියත් භාෂා භාවිතයත් විදග්ධ පණ්ඩිතප්‍රිය විලාශයක් ඉසිලූ බව පැහැදිලි ය. මහනුවර යුගයට අයත් ප්‍රශස්ති හා සටන් කාව්‍යවල මෙන් මේවායේ භාවිත භාෂා විලාසය

අතිශෝකතාලංකාරාදිය බහුල, ශබ්ද ධ්වනියෙන් අනුන වුවක් බව පෙනේ (විජයශ්‍රීවර්ධන,2002:308).

සඟරාජ හිමියන් නිසා උදා වී ආ සාහිත්‍යාභාසය ඉංග්‍රීසීන්ට රට පාලා දෙන තුරුත් ගිහි පැවිදි දෙපස වෙත එක සේ පැවතුණි. මේ නිසා මහනුවර අවසාන කාලයේදී ලියැවී ආ පතපොත කොළඹ මුල් කාලයේදීත් ලියැවෙමින් පැවතිණ. ඒ පුරුෂායුෂ කාලය ක්‍රි.ව. 1850 පමණ වන විට අවසන් වූයෙන්, සඟරාජ හිමියන්ගේ සාහිත්‍යාභාසය ලක් පැවිදි කීපනමක් මිස, ගිහි පිරිස් නැත්තමට නැතුව ගියා සේ පෙනෙන්නට විය (සන්නස්ගල,1964:523). එහෙත් 18 වන සියවසේදී සඟරාජ හිමියන් උදා කළ විශේෂයෙන් හිකුණු අධ්‍යාපනයේ සම්පූර්ණ මුහුණුවර විශ්වවිද්‍යාල පිරිවෙන් ඇති වනතුරු මෙහි නොනැසී පැවැත ආවේය. මේ අතර ලක්දිව අතින් විහාරස්ථානවල වැඩ සිටි බොහෝ දෙනා වහන්සේ ද තමන්ට හැකි පමණින් ඉගැන්වීමේ හා පොත පත ලිවීමේ කටයුතුවල නිරත වූහ. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් ක්‍රි.ව. 1850-1875 අතර වූ විසිපස්වස තුළ කලින් නොවූ විදියේ භාෂාශාස්ත්‍ර පිළිබඳ ප්‍රබෝධයක් හා හැඟීමක් රටේ ඇති වන්නට විය (සන්නස්ගල,1964:524). මෙසේ 19 වන සියවසේ මැද කාලය වන විට, සංඝරාජයාණන් වහන්සේගේ භාෂා සාහිත්‍ය පුනරුත්ථාපන ව්‍යාපාරයේ පශ්චාත් කාලීන ප්‍රවීපල ලෙස උද්දීප්තියට පත් පිරිවෙන් විහාරස්ථානයන්හි බෙහෙවින් උගන්වන ලද භාෂා හා කාව්‍යශාස්ත්‍රීය අධ්‍යාපනය විසින් උක්ත රචනා සඳහා අත්‍යාවශ්‍ය වූ පාදක දැනුම පුළුල් පිරිසක් වෙත ප්‍රදානය කෙරිණි (විජයශ්‍රීවර්ධන,2002:308-309).

ස්තූති පත්‍ර තුළ අන්තර්ගත භාෂාව

භාෂාව, රීති දෙකකින් යුක්ත වන්නේ ය. එනම්,

1. වෛදර්භී රීතිය
 2. ගෞඩීය රීතිය
- යනුවෙනි.

මහොපාධ්‍යාය ශ්‍රීමද් දණ්ඩ නම් මහා කවීන්ද්‍රයන්ගේ කාව්‍යාදර්ශ කෘතියේ ඉහත රීති දෙක පිළිබඳව මෙසේ සඳහන් වෙයි.

අසත්‍යනෙකො ගිරාං මාභී - සුක්ෂමහෙදූ පරස්පරම්
තත්‍රවෛභීගෞඩීයෝ - වණේතෙ ප්‍රස්ථුටානතරෝ

කවීන් අතර ප්‍රචලිත ව ශ්ලේෂාදී සියලු ගුණයෙන් යුක්ත වූයේ “වෛදර්භීරීති” නම් ස්වල්ප වශයෙන් සමාස ඇත්තා වූ ද, සමාස රහිත වූද, දශ ගුණයෙන් යුක්ත වූ ද, වර්ග විතියාකෂර බහුලවූ, ප්‍රාණාකෂර අඩු රචනා තොමෝ “වෛදර්භීරීති” නමැයි ද තවත් මතයෙකි.

අසමසෙන කසමසතා - යුක්තා දශහිර් ගුණේශව වෛදර්භී,
වග්ධීතීයබහුලා - ස්වල්ප ප්‍රාණකෂරා ව සුවිධෙයා ”යි
(කාව්‍ය දර්ශය,2000:21-22)

"සමසතානුද්භටපදා - මොරා කානති ගුණා විතාමි,
 ගොඩියෙති විජානනති - රිතිං රිතිවිවක්ෂණා,
 ඛනුතර සමාසයුක්තා - සුමහාප්‍රාණාකරා ද ගොඩියා,
 රිතිරනුප්‍රාසමතිම - පරතනත්‍රාසෙතාභවාකතා ච" යි.

(කාව්‍යා දර්ශය, 2000:21-22)

සමාස ඛනුල බවද, සැඟවුණු අරුත් ඇති බවද, ඔපස් - කාන්ති ගුණ සහිත වීම ද, මහාප්‍රාණාකර ඛනුලත්වය ද, ශබ්දාලඛකාර විශේෂයක් වූ "අනුප්‍රාස" යුක්තවීම ද, වෛශේෂික මත හා උසස් අදහස් ඛනුල වීම ද, ගොඩිය රිතියෙහි ලැබෙන විශේෂ ලක්ෂණයි. ගොඩිය රිතියෙහි පිරිහෙන ගුණ සමාස හා මහාප්‍රාණාකර ඛනුලත්වය නිසා ගොඩිය රිතියෙහි මාධුයභිසුකුමාර - කාව්‍යප්‍රාණ (ගුණ) ද්වය පිරිහෙයි(කාව්‍යා දර්ශය, 2000:23). තත් ලක්ෂණද්වය ස්තුති පත්‍රයන්හි අන්තර්ගත භාෂාවෙහි දක්නට ලැබේ. මුල් කාලයෙහි සම්පාදිත ස්තුති පත්‍රයන්හි ගද්‍ය රචනා කොටස බොහෝවිට සංස්කෘත පද ඛනුලයෙන් යුත් ගොඩිය රිතිමය ශෛලියෙන් හෙවත් ගාඪ ශෛලියෙන් පෝෂිතව ලියැවී ඇති බැව් පෙනේ.

සුසෙවි ද සොයිසා මැතිඳුන්ට වාසල මුදලි යානාන්තරය ලැබූ විට, රත්මලානේ පදිංචි හෙන්ද්‍රික් පින්තු අප්පුහාමි විසින් ඔප්පු කරණ ලද ස්තුති පතෙහි දක්නට ඇත්තේ මෙවන් භාෂා ශෛලියකි (ද සොයිසා වර්තය, 262-263).

1 "සොත්ථපස්ථු

ශ්‍රී මල්ලංකා සම්බුද්ධ ශාසනාමිචරයෙහි සජෝතිමත් තාරකාවක් බදු වූ ද බලංගොඩ තුඹගොඩ ශ්‍රී සුදර්ශන මහා විහාරස්ථානයෙහි ඉන්ද්‍රනීත්තනාධිබදු රාජකීය පණ්ඩිත පූජ්‍ය බලංගොඩ ශ්‍රී සුධම්මවංශ මහා ස්ථවිර පාදයන් වහන්සේ වෙත ..."

2. ස්වස්ති

"..... ශිෂ්ඨතාරී කදම්බ මල්ලරීමස්ථකයෙහි නිර්මල සුගන්ධා වහනය වන ඔබතුමා පැරණි විශිෂ්ඨ කුල පුත්‍රයන්ගේ ශිෂ්ඨවත් සත්වාරිත්‍රානුකූලව සුවැඩුණු උභයකුල පාරිශුද්ධ සිංහල රුධිර පරපුරකින් පැවත එන උක්තප්‍රකාර ගුණවග සිද්ධගත ඔබතුමා හම්බෙහමුව ජනපද විදුහලේ විදුහල්පති ධුරය ඉසිලීමෙන් දිනෙන් දින දියුණුකර ලීමෙන් යථෝක්ත ග්‍රාමයේ අභිවෘද්ධිය පතා මෙහෙයවර්ණවිෂ යාත්‍රික්‍රාන්තය"

ස්වල්ප වශයෙන් සමාස ඇත්තාවූ ද, සමාස රහිත වූද, දශ ගුණයෙන් යුක්තවූ ද, වර්ගිකීයාකර ඛනුල වූද, ප්‍රාණාකර අඩු රචනා තොමෝ "වෛදර්ශීරීති" නම් වන බව පෙර සඳහන් කරන ලදී. ස්තුතිශුභාශිංසන පත්‍ර තුළ හත් භාෂා ප්‍රචණකාවය ද දක්නට ලැබේ.

1. "හිතාදර විදුහල්පති තුමනි,

ඔබ මැදහත් ය. තුලාවක් මෙන් මැදහත් ය. කරුණාවට නදියකි. කෙසරිදු එහි ඇතළු මෙන් පැණසරය. පොදු ජන හිතකාමීය. මෙහැම පරයා සිසු සිත දිනා ඔවුන් යහමඟ යැව්වේ ය. සසුනට දහමට නව පණ දීමට වෙර වැඩුවෙහිය.

ඉදින් මෙපියස හැර අන් පෙදෙසක සේවයෙහි යෙදුම අපට දැරිය නොහැකි පාඩුවකි...”

2. “කළණකුල’ගන,

පියකරු ගුණපිරි ඔබ ඇමවිටම අපමන් පිනවූ පැවතුම් ඇත්තියැ, සැදහැත්තිය, නැණත්තියැ, කුල මැදුර මිණිපහනක් වත් ඔබ සපිරි කුළුණැත්තියැ, රට දය දියුණු කෙරේ යෙදූ අදහස් ඇති ඔබ ඇසුරින් ලැබූ දනුමෙහි අපි ඔබට ණයැත්තියමු. එමත ද, නන් කිරියෙහි ඔබගේ සුරැබුහුටි බැව්, එහිලා අපට ද තියුණු පුහුණුවක් දුනි.”

මීට අමතරව තත් ශුභාශිංසන පත්‍ර කුළ කාව්‍යමය ගුණයෙන් අනූන භාෂාවකින් යුත් ගද්‍ය පාඨයන් ද දායකවන වෙයි.

1. “... පියදස් මැතිද, ...

ඔබ ලය මඩල උතුරා යන දරු සෙනෙහස නමැති යමුනා සලිල දනරුවන් නියම රුදුන පිරිපුත්ත තක්සලාවක් කැටිකොට ශිල්ප ශාස්ත්‍ර ඥාන දානයෙන් අප සිහිති දරු කැල පෝෂණය කළේය. මල් ගොවුවක් නරා වලක් සමසේ නොවෙනස්ව ගලා යන සිහිල් සදැස් දහර මෙන් උගත් නුගත් දියුණු ධනවත් හිතවත් අහිතවත් සෑම කෙරේ ඔබ මුවින් ගලා හැලුනු සිහින් සිතාවත් කරුණාබර කතාව පමණක් නොව ...”

2. “ජය සිරි - පියසිසි

ළ’පඵපත් අග නැටවෙන සිහිල් මදනල ය. තුරුමත රඟන විහඟුන්ගේ කලකුජනයෙන් දසකම ඉමිහිරිය. පළිඟු ගොබයක් මත සදැස් ය....”

ඉහත ආකාරයෙන් ස්තුති පත්‍රයන් කුළ අන්තර්ගත භාෂා ශෛලීන් ගෙන හැර දක්වීමට පුළුවන. ඇතැම් ස්තුති පත්‍රවල සංස්කෘත සහ පාලි භාෂාවෙන් රචිත ශ්ලෝක අන්තර්ගතව පවතී. සුසෙව්ද සොයිසා මුදලි මන්ත්‍රීශ්වරයාණන්ට රත්මලානේ පදිංචි හේන්ද්‍රික් පින්තු අප්පුහාමි විසින් ඔප්පු කරන ලද ස්තුති පත්‍රයෙහි සංස්කෘත ශ්ලෝක පාඨ දක්නට ලැබෙයි.

- 1. ඇංගලන්තදෙශ ගගණප්‍රභවාමාතාංශු
ජේයාතසනඥයාලිජනංචංකජ සන්තිතායා
ලංකාලයො නිධිනිභා මුදිතාය යාපො
නෙනකාවතී පතිශිරොමණි සමම්තායා
 - 2. ශ්‍රී ලඛිකං සමුපාගතෙයි කරණං, ඇල්පුඩි කුමාරෙයුතෙ
ජ්‍යොතිස් සොයිසා ගතංපුරාසව භවනේ,වාර්ල්ස් සුසෙව් මන්ත්‍රීණො
තාභ්‍යං භූපති මජ්ඣිරෙ මුදලිතාං, තසෙසමනරෙජ්‍යාශනං
දාතුං ත්‍යාගවශාධීතෙන භදිතසතසත්‍යදාතාංචරම්
- (ද සොයිසා චරිතය, 261-262)

රාජකීය පණ්ඩිත පූජ්‍ය බලන්ගොඩ සුධම්මවංශ මහාස්ථවිර පාදයන් වෙත ශ්‍රී සද්ධර්ම වාගීශ්වර යන ගෞරවෝපාධිය සහිත ශ්‍රී සද්ධම්මවංශ අමරපුර මහානිකායේ සබරගුමුව පළාත් ප්‍රධාන සංඝනායක පදවිය පිරිනැමීම හේතු කොටගෙන පල්ලෙවෙල ව්‍යවුම්මල ස්ථවිර ඇතුළු

පිරිස විසින් පිරිනමන ලද ස්තුති පත්‍රයෙහි පාලි ගාථාවක් අන්තර්ගත වෙයි.
ඒ මෙසේ ය.

“සම්බුද්ධ ධම්ම චිත්තයෙ සුච්ඡාර දන්තං
පත්තෝ වියත්ත වදනො මහිතො සුධීභී
කාරුක්ඛ්‍ය පුත භද්දෙය් සද්දෙය් සුධම්මෙ
වංසාඛයා නෙතු පචරෝ සුචිරං විභාතු !

අක්‍ෂර වින්‍යාසය

ඇතැම් ස්තුති පත්‍රයන්හි අන්තර්ගත භාෂාවේ අක්‍ෂර වින්‍යාසය පිළිබඳ නිවැරදි නොවන තැන් බොහෝ ය. ඊට හේතුව වන්නට ඇත්තේ තත් ස්තුති පත්‍රයන් නිර්මාණය කරනු ලබන්නන්ගේ අධ්‍යාපන මට්ටම විය හැකිය. ස්තුති ශුභාශිංසන පත්‍ර වෘත්තියක් වශයෙන් කරන පිරිස උගත් බුද්ධිමත් පිරිසක් වූ නමුත් පසුකාලීනව එම තත්වය හිලිහී ගිය බව පෙනේ. එම නිසාවෙන් තත් වෙනස සිදු වන්නට ඇත. මුල් කාලීන ස්තුති ශුභාශිංසන පත්‍ර තුළ අන්තර්ගත භාෂාවේ අක්‍ෂර බොහෝ විට සංයුක්ත ස්වරූපයක් ගත් අයුරු පෙනේ. ඊට හේතුවන්නට ඇත්තේ මුල් කාලීන ස්තුති පත්‍ර සංස්කෘත පාලි වැනි සම්භාව්‍ය භාෂා තත්ත්වයන්ගේ ඇසුර ලැබීමත් විදග්ධ පිරිස් ස්තුති පත්‍ර රචනා කිරීමත් නිසා විය හැකිය.

ස්තුති පත්‍ර තුළ අන්තර්ගත කාව්‍යමය ලක්‍ෂණ

සිංහල ස්තුති කාව්‍යයේ පසුකාලීන ප්‍රවණතාවක් වන ස්තුති පත්‍ර, සාහිත්‍යමය අගයකින් යුක්ත වන්නේ ය. එහිදී ස්තුති පත්‍ර තුළ අන්තර්ගත කාව්‍යමය ලක්‍ෂණ පිළිබඳ විමර්ශනය කිරීමේදී පැහැදිලි වන්නේ ප්‍රධාන සංකල්ප 3 ක් යටතේ තත් වෙසෙස සලකා බැලිය හැකි බවයි.

- 1. අලංකාර භාවිතය
- 2. රස සංකල්පය
- 3. විරිත්වල ස්වභාවය වශයෙනි.

කාව්‍යමය අලංකාර භාවිතය

ස්තුති පත්‍ර තුළ අන්තර්ගත භාෂාවෙහි කාව්‍යමය අලංකාර භාවිත කර ඇති බැව් පෙනේ. එහිදී සුවිශේෂී ලක්‍ෂණයක් වන්නේ, මහනුවර යුගයට අයත් ප්‍රශස්ති හා සටන් කාව්‍යවල මෙන් මේවායේ භාවිත භාෂා විලාසය අතිශයෝක්තශාලංකාරාදිය බහුල, ශබ්ද ධ්වනියෙන් අනුන වූවක් වීමයි (විජයශ්‍රීවර්ධන, 2002:308). ශුභාශිංසනයට ලක් කරන පුද්ගලයාගේ අභ්‍යන්තර සහ බාහිර ගුණයන් අති උත්කර්ෂයෙන් වැනීමේදී තත් කතුවරු යොදා ගත් බැව් පෙනෙන්නේ අතිශයෝක්තියයි. අතිශයෝක්ති අලංකාරය පිළිබඳව ශ්‍රීමද් දණ්ඩ්‍යාචාර්යයෝ කාව්‍යදර්ශයේදී මෙසේ කියති.

“විවක්‍ෂා යා විශේෂසා - ලොකසීමාවකින්
අසාවකියයොකති: ශා - දලඛාරොක්තවා යථා”

වණිනා කළයුතු වස්තුව පිළිබඳ විය හැකි ප්‍රමාණය ඉක්මවා කීම
“අතිශයෝක්ති, නම් වේ. මෙය කවින් විසින් සම්භාවිත ශ්‍රේෂ්ඨ
අලඛකාරයෙකි (කාව්‍යාදර්ශය,2000:140). සමහරු ස්වභාවෝක්තිය හැර
අනෙක් සියලුම අලඛකාරයන්ට ව්‍යවහාර කරන සාමාන්‍ය නාමයක්
අතිශයෝක්තිය හඳුන්වති. “වක්‍රොක්ති, යනු ද මේ “අතිශයෝක්තියටම
ව්‍යවහාර කරනා පඤ්චය නාමයක් සේ ද සලකති. ඒ බව

“සෙව සච්ඡ වක්‍රොක්ති - රනය: ‘සෝ විභාවාතෙ
යතෙනා සං කචිනා කායනී: - කො’ලඛකාරො ‘නායා විනා”

යනුවෙන් වාමනයෝ පවසති. අතිශයෝක්තියම සියලු තන්හි
‘වක්‍රොක්ති, නම් එය නිසා අත්‍යවශ්‍ය බවලයි. කවිහු විසින් එහි උත්සාහ
කටයුතුයි. එයින් තොරවූ අලඛකාරය කුමක්ද? යනු එහි අදහසයි.

“අත්‍යකතිරතිශයොකති:යිකියමින් වාග්භට්ටයෝ විය හැකි ප්‍රමාණය
ඉක්මවා කීම “අතිශයෝක්ති, නමයි පවසති.

“ලොකසීමාවාතනසා - වසතුධම්සා කීතීතනම්
භවෙදකියො නාම - සමභවො “සමභවො දවිධා” ය
(කාව්‍යාදර්ශය,2000:144-145)

අග්නිපුරාණයෙහි දක්වමින් ප්‍රස්තුත හෙවත් වණිනා කළ යුතු
වස්තුවෙහි ලෝකසීමාව ඉක්මවා කීම ‘අතිශයෝක්ති, නමැයි ද, සම්භාව
අසම්භාව, වශයෙන් දෙවදැරුම් බව ද කියති. “ප්‍රස්තුත වස්තු නො
තරාධිකෝතකණීකති රතිශයෝක්ති ඊති ලක්‍ෂණම්” යනු පවසමින් වණිනා
කළ යුතු වස්තුව පිළිබඳ ඉතා උසස් වැනීම “අතිශයෝක්ති, යෙහි ලක්‍ෂණ
බව අවසාන වශයෙන් තීරණය කරති. දේව පතිරාජ හිමි රචිත සිදත්
සඟරාවෙහි ලකර අදියරේ දී අතිශයෝක්තිය සම්බන්ධව කියන්නේ
මෙසේය.

“ඇති නැති කැඳ හොහ
නැති ගුණ කැඳද ඇති සේ
පවසන වෙසෙස් අරුතක්
එ විසූ විරුද්ධ වා නම්” (සිදත්සඟරාව,1962:357) වශයෙනි.

එනම්, ඇති ගුණ නැති සේ කැඳ හෝ, නැති ගුණ ඇති සේ කැඳ
හෝ විශේෂ හෙවත් වෙන අර්ථයක් ප්‍රකාශ කොට කියන කල ඒ විරෝධ
උත්කී නමැයි කීහ. යනුවෙනි. මෙම තත්ත්වයන් ස්තුති තුළ අත්තර්ගත
වන්නේ ය. ඒ සඳහා නිදසුන් මෙසේ ය.

1. "..... ඔබ මැදහත් ය. කුලාවක් මෙන් මැදහත් ය. කරුණාවට නදියකි. කෙසරිඳු එහි ඇතළු මෙන් පැණසරය. පොදුජන හිතකාමී ය...."

2. "..... චා කත රඟ කරන මුව මඩලෙහි වොඳදේ සේසිත උර මැදුර සිරි දේවිය වොඳදේ

පියදස් මැතිඳ

ඔබ ලය මඩල උතුරා යන දරු සෙනෙහස නමැති යමුනා සලිල දනරුවන් නියම රැදුන .. මල් ගොමුවක් නරා වලින් සමසේ නොවෙනස්ව ගලා යන සිහිල් සඳ රැස් දහර මෙන් උගත් නුගත් දිළිඳු ධනවත් හිතවත් අහිතවත් සෑම කෙරේ ඔබ මුවින් ගලා හැසුණු සිහින් සිනාවක් කරුණාබර කතාව පමණක් නොව"

3. සැරද !

සතර සරණ පහසින් පිවිතුරු සකල සැපතින් පිරිහිරි මෙසිරිලක

සුපසන් දියුණින් අගතැන් පැමිණි,

බටහිර පෙදෙස කළුතර දිසාහි සුසිරිතින් හෙබි නදන සුදනන් සෙවුන කොට්ටිටිය නම් ගම්වර ලකලකළ දනැති නොකලැල් කුලැති

..... නදන නදනියවන සකල ලලන ලීලායෙන් ලාලනීය වූ නැන්සි තරුණ මැතිණිය

කළණ කුල'ගත,

පියකරු ගුණපිරි ඔබ ඇම විටම අප මන් පිනවූ පැවතුම් ඇත්තියැ. සැදහැත්තියැ. නැණැත්තියැ කුලමැදුර මිණිපහනක් වත් ඔබ සපිරි කුළුණැතිමයැ. රට දය දියුණු කෙරේ යෙදු අදහස් ඇති ඔබ ඇසුරින් ලැබූ දැනුමෙහි අපි ඔබට ණයැත්තියමු. එමතු ද නන් කිරියෙහි ඔබගේ සුරැබුණුට බැව් එහිලා අපට ද තියුණු පුහුණු වක් දුනි.

සුභද මැතිණ,

නදන ගුණ නිදනෙක් බදු වූ ඔබ මෙදින රුවැති දනැති තරුණ මැතිදෙකු සරණ ලැබුයෙන් අප අත් කළ ඝතුව පමණ නොකලැති.

උපමා අලංකාර භාවිතය

ස්තූති පත්‍රයන්හි අන්තර්ගත භාෂාවේ සුවිශේෂී ලක්ෂණයක් වන්නේ උපමා භාවිතයයි. ශ්‍රීභාශිංකයට ලක් කරන පුද්ගලයාගේ බාහිර හා අභ්‍යන්තර ගුණ කදම්භය උක්කර්ෂයෙන් වර්ණනා කරනු පිණිස උපමා යොදා ගන්නට ඇති බැව් අනුමාන කළ හැකිය. මා හට ලැබී ඇති ස්තූති ශ්‍රීභාශිංසන පත්‍රවල අන්තර්ගත උපමා මෙසේය.

- "පියාල සාකාවන් මත පියවදන් බෙතෙමින් මල් මුවරදින් නැහැවෙමින් නැළවෙන කුරුළු යුවලක් මෙන්."

- “ශ්‍රී ලංකාංගනා මස්තක නුවායමාන වූ නෛකශ්‍රීන් විරාජමාන කොලම්බර නගරාභ්‍යන්තරයෙහි නිවාස භූත ශක්‍රැජන භස්තීන්ගේ මානමද කුම්භස්තලයන් ප්‍රදාලනය කරන්නාවූ වික්‍රමාන්විත සිංහරාජයකු බඳු වූද ”

රස සංකල්පය

රස සංකල්පය ප්‍රධාන වශයෙන් දෙවදැරුම් ය.

1. ශබ්ද රසය
2. අර්ථ රසය වශයෙනි.

ස්තූති පත්‍ර තුළ අන්තර්ගත ශබ්ද රසයට හිමිවන්නේ සුවිශේෂී තැනකි. ඊට හේතුවන්නට ඇත්තේ ස්තූති පත්‍ර කියවා ප්‍රදානය කරන දෙයක් බැවින් විය හැකිය. ශබ්ද ධ්වනියෙන් ආස්වාද වූ අක්‍ෂර සංයෝග තුළින් සහ අනුප්‍රාස බහුල යෙදුම් තුළින් තත් රසය ප්‍රකට කිරීමට ලේඛකයෝ උත්සාහ දරති. එහෙයින් ස්තූති පත්‍රවල භාෂාව සාම්ප්‍රදායික මෙන්ම සංස්කෘත පද මිශ්‍ර ගාඪ ශෛලියකින් යුක්ත වන බව පෙනේ. තත් රසය උත්පත්තිය සඳහා කතුවරු නොයෙක් ක්‍රමෝපායන් භාවිත කරන අතර, ලෝකයාගේ පාණ්ඩිත්‍ය අනුව එය විවිධාකාර ස්වරූප ගනිත්. මින් බිහිවන්නේ මධුර මනෝහර භාෂා රටාවකි. මේ සඳහා නිදසුන් ස්තූති පත්‍ර තුළින් ගෙන හැර දැක්වීමට පුළුවන.

1. සතත වතත බරත සකත, දිනිදුතරිදු ගිරිදු උවිදු, අනත, තිනෙත සුරගුරු, කමල් කල් රටා මිහිකක බඹකල විබිසන, නතදු සුමන යන මෙලොවැසි, සතට සතන සෙත සලසන, මෙවුරු මෙත් යොමා.

මෙහි “ත, ස, ර,න,ම යන අක්‍ෂර අනුප්‍රාස කිරීමෙන් සහ අකුරු තුනෙන් තුනට පද වෙන් කිරීම තුළින් ශබ්ද ධ්වනියෙන් යුත් රිද්මයක් නිපදවා ගෙන තිබේ. මෙම පද්‍ය පැරකුම්බා සිරිත සිහිගන්වයි.

2. සතර සරණ පහසින් පිවිතුරු සකල සැපතින් පිරිතිරි මෙසිරිලක සුපසන් දියුණින් අගතැන් පැමිණි බටහිර පෙදෙස කළුතර දිසාහි සුසිරිතින් හෙබි නදන සුදනන් සෙවුන කොට පිටිය නම් ගම්වර ලකල කළ දනැති නොකලැල් කුලැති

මෙහිදී ස,ර,න,ල,ක යන අක්‍ෂරයෝ අනුප්‍රාස වීම තුළින් ශබ්ද රසය ජනිත වී ඇත. මුල් කාලීන ශූභාශිංසන පත්‍ර තුළ සංස්කෘත පද බහුල සාම්ප්‍රදායික ගාඪ භාෂා ශෛලිය යොදා ගෙන ඇත්තේ ශබ්ද රසය ජනනය කරනු සඳහා ය. මෙම භාෂා රීතියේ එන මහ ප්‍රාණ බහුල කයෝර අක්‍ෂර රීතියත්, තත් අක්‍ෂරයන්ගෙන් බැඳී වචන සමාස කිරීමත් නිසා ශබ්ද ධ්වනියක් ඇති වේ. ඒ මෙසේ ය.

ඇතැම් දක්ෂ විචක්ෂණ කිවිභූ, කාව්‍ය ශාස්ත්‍රයේ එන විවිභූ දුෂ්කර බන්ධනයන්ගෙන් ඒවා මොනවට සැරසුන. මාතර කන්දබඩපත්තුවේ පදිංචිව සිටි දිට්‍යාක් ලෙවනාරිදස් දිසානායක අප්පුහාමි විසින් සැමසන් රාජපක්ෂ මුදලින්දුන්ට ඔප්පු කරන ලද පද්‍ය සිලෝ 26 කින් සමන්විත ස්තුති කාව්‍ය ප්‍රබන්ධයෙහි අර්ධභ්‍රම, තාලවෘත්ත, අවුල්ජාල, ධ්වජ, දර්පණ පක්ෂපත්‍ර හා චතුරශ්‍ර ජාල යන දුෂ්කර පද්‍ය බන්ධන ඇතුළත් ය. අර්ධභ්‍රම ලක්ෂණයට නිදසුන් මෙසේය.

සඳ රස යුරු යස	සුදිලෙන
දස දම රැකි රදකු සම	චන
රද බප ගුණ මෙකුම	කළණ
සතපර සතුරු කති	ලිනෙන

(විජයශ්‍රීවර්ධන, 2002:309)

මහනුවර හා මාතර කවීන් අතර අතර ජනප්‍රිය වූ දකුණු ඉන්දියානු සාහිත්‍යානුභාවය ප්‍රකට "සින්දු" (මේවා රජසිංහ ස්තෝත්‍රයන්හි මූලින්ම දක්නට ලැබේ.) මේ වන විට නාඩගම් හි ද ආභාසය යම් පමණකට ලැබ ගුණාශීංසන කාව්‍යයන්ට ඇතුළත් වී තිබේ (විජයශ්‍රීවර්ධන, 2002:309). සී. දොන් බස්තියන් විසින් රචිත ද සොයිසා චරිතය නමැති කෘතියෙහි සුසෙවි ද සොයිසා මුදලින්දුයානන් වෙත ඔප්පු කර සිටින ලද ස්තුති පත්‍රයක කොටසක් මෙසේ දක්විය හැකිය. එය ඉන්තියස කොටසකින් සහ දීර්ඝ සින්දුවකින් යුක්ත වේ. එහි අර්ධයක් පහත වේ.

ඉන්තියස.

අලක නම් පුරය සුරු නවනි දන් ඇසුරු කළ පිරි	සිරිත් පසිඳුමේ දිවයි	තේ
කලක ඉන් ග්‍රීසි කුමරු ඇසැතෙන් බදුරු කල සරි	මෙවන් මැතිඳු පුතු සමහි	තේ
තිලක වන් ඔහු ඇසුරු කර පෙමින් මහරුදුල	සිරිහරින් පුරුදු ලෙස මනමේ	තේ
සලකමින් වම මිතුරු නව රුවන් පඬුරුකල ගිරි	රදුන්තේ මුදුනේ දිලි මැතිමි	තේ

සින්දුව

සොබන කතකගිරි මුදුන පැමිනෙනමින සුදිලි :

තැන් පතුරණ නිමලි

එදින මැනික දිරි ගත් රජ වාසල මුදලි : දස අතිති බැබලි

සොබන කතක ගිරි මුදුනත දිලෙනා : එදින මැනික සිරි දනමන දිනනා

නොමින නොයෙක සිරි විතරණ දෙමිනා : නෙදන අතෙක

ගිරි ලොබමල තරිනා

මෙම මුදලිවරයාට රක්මලානේ පදිංචි හෙන්ද්‍රික් පින්තු අප්පුහාමි විසින් ඔප්පු කරණ ලද ස්තුති පත්‍රය පිළිබඳව සොයිසා වරිසයෙහි මෙසේ සඳහන් වේ.

“..... පෙර රාජ රාජ මහා මාතාදිත්වස් කාව්‍ය ප්‍රබන්ධ ස්තුති පත්‍ර ඔප්පු කරණ පිරිතක් ඇති හෙයිනුත් ප්‍රසනාවානුකුල ලෙසින් සංකෞචයෙන් ඡඩිහානානතර්ත සංස්කෘත භාෂාවෙන් බඳනා ලද “ප්‍රභද්‍රක කෝෂ නම් සර්වකාම කාව්‍යවක් ” ඔප්පු කරණකෙලී - හේ මෙසේයි.

ආංගලන්තදෙශ ගගණ ප්‍රභවාමෘතාංශු
 ජෙයාතසනාඥයාපංචනපංකජ සන්තිභායා
 ලංකාපයො නිධිති භා මුදිතාය යාසො
 නෛකාවතී පතිශිරොමණ සම්මතායා :

ස්තුති පත්‍ර තුළ අන්තර්ගත විවිධ විරිත් අතුරින් සැහැලි වලට හිමිවන්නේ සුවිශේෂත්වයකි. මේවා තුළ වැඩි වශයෙන් අන්තර්ගත වන්නේ දසපද සැහැලිය.

1. සැරද කොතලාවල - ඩී.එස්. අප මැති සඳ
 සයනිහි ඉසුරු විද විද - කිසරණ සරණ ලබමින්

කීමෙන් කිරීමෙන් දන මන වසන	කෙරු
කාගේ වුවද ගුණ ගුණ ලෙස හිසිති	දුරු
ඩී.එස්. කොතලාවල මැතිතුමන්	ගරු
ගම්පහි ලොවේ පුරවරයෙහි පොළොන්න	තරු
ඇති නැති දා දෙහිතක් එකම	හිත
ගෙන යන යහ මගේ මහතාණෙනි	දිමුත
කියමින් ආයුබෝවන් දී අපට	අත
ආසි පත තබමු බැතියෙන් ඔබ	සුරත

පෙරවූ “යහගී ඇරඹුම” (ඇතැම් විට දසපද හැල්ලක්) වෙනුවට සිව්පද පද්‍ය රචනය ද ස්තුති පත්‍ර තුළ දක්නට ලැබේ. ඒ.ඊ. ගුණසිංහ මන්ත්‍රීතුමාගේ විවාහය නිමිති කොට ගෙන “හිතෙහි වූ කම්කරුවන් විසින් ප්‍රදානය කෙරුණු ” ස්තුති පත්‍රයේ ආරම්භය මෙසේ ය.

පසුගිය වතාවේ කම්කරු විපත ස	දා
පසුබට නොවී දුන්නත් බල සිදුකොම	දා
එසුව දෙනු පිණිස තත් කළ බව පැහැ	දා
ඇසුව කෙතෙක් තුනි නොකෙරෙද ඔබට	මෙදා

කොළඹ නාගරික මන්ත්‍රී ආර්. ජේමදාස මහතා විසින් “වීනයේ පීකිං නුවර සිට කේ. ජී. විල්සන් අබේරත්න මහතා වෙත එවා තිබූ මඟුල් තුනි පත සිව්පද එලිසම පද්‍ය අටකින් යුක්තය. හම්බෙගමුව, රජයේ විදුහල්පති කරුණාරත්න සුරියආරච්චි මහත්මා තෙළුල්ල රජයේ විදුහල්පති වශයෙන් පත්වයාම නිමිති කොට ගම්වැසියන් විසින් පිරිතමන ලද ස්තුති පත්‍රයෙහි සිව්පද කාව්‍ය 6 කින් සමන්විත ය.

මෙම මුදලිවරයාට රක්මලානේ පදිංචි හෙන්ද්‍රික් පින්තු අප්පුහාමි විසින් ඔප්පු කරණ ලද ස්තුති පත්‍රය පිළිබඳව සොයිසා වරිතයෙහි මෙසේ සඳහන් වේ.

"..... පෙර රාජ රාජ මහා මාතෘදීන්ටත් කාව්‍ය ප්‍රබන්ධ ස්තුති පත්‍ර ඔප්පු කරණ සිරිතක් ඇති හෙයින් ප්‍රසංගානුකූල ලෙසින් සංකෛපයෙන් ඡ්‍යොතිශානතර්ක සංස්කෘත භාෂාවෙන් බඳනා ලද "ප්‍රහදක කෝෂ නම් සර්වඥ කාව්‍යවක් " ඔප්පු කරණේනු - හේ මෙසේයි.

ආංගලන්තදෙශ ගගණ ප්‍රභවාමෘතාංශු
 ජයාතසනාඥයාපංචනපංකජ සන්තිභායා
 ලංකාපයො නිධිති භා මුදිතාය යාසො
 නෙකාවතී පතිශිරොමණ සම්මතායා :"

ස්තුති පත්‍ර තුළ අන්තර්ගත විවිධ විරිත් අතුරින් සැහැලි වලට හිමිවන්නේ සුවිශේෂත්වයකි. මේවා තුළ වැඩි වශයෙන් අන්තර්ගත වන්නේ දසපද සැහැලිය.

1. සැරද කොතලාවල - ඩී.එස්. අප මැති සඳ සයනිහි ඉසුරු විද විද - තිසරණ සරණ ලබමින්

කීමෙන් කිරීමෙන් දන මන වසන	කෙරු
කාගේ වුවද ගුණ ගුණ ලෙස හිසිනි	දුරු
ඩී.එස්. කොතලාවල මැතිතුමන්	ගරු
ගම්පහි ලොවේ පුරවරයෙහි පොළොන්න	නරු

ඇති නැති දා දෙහිතක් එකම	හිත
ගෙන යන යහ මගේ මහකාණෙනි	දිමුත
කියමින් ආයුබෝවන් දී අපට	අත
ආසි පත තබමු බැතියෙන් ඔබ	සුරත

පෙරවූ "යහගී ඇරඹුම" (ඇතැම් විට දසපද හැල්ලක්) වෙනුවට සිව්පද පද්‍ය රචනය ද ස්තුති පත්‍ර තුළ දක්නට ලැබේ. ඒ.ඊ. ගුණසිංහ මන්ත්‍රීතුමාගේ විවාහය නිමිති කොට ගෙන "හිතෙහි වූ කම්කරුවන් විසින් ප්‍රදානය කෙරුණු " ස්තුති පත්‍රයේ ආරම්භය මෙසේ ය.

පසුගිය වතාවේ කම්කරු විපත ස	දා
පසුබට නොවී දුන්නත් බල සිදනොම	දා
එසුව දෙනු පිණිස තත් කළ බව පැහැ	දා
ඇසුව කෙනෙක් තුනි නොකෙරෙද ඔබට	මෙදා

කොළඹ නාගරික මන්ත්‍රී ආර්. ප්‍රේමදාස මහතා විසින් "වීනයේ පීකිං නුවර සිට කේ. ජී. විල්සන් අබේරත්න මහතා වෙත එවා තිබූ මඟුල් තුනි පත සිව්පද එලිසම පද්‍ය අටකින් යුක්තය. හම්බෙගමුව, රජයේ විදුහල්පති කරුණාරත්න සුරියආරච්චි මහත්මා කෙළේල රජයේ විදුහල්පති වශයෙන් පත්වයාම නිමිති කොට ගම්වැසියන් විසින් පිරිනමන ලද ස්තුති පත්‍රයෙහි සිව්පද කාව්‍ය 6 කින් සමන්විත ය.

ස්තූති පත්‍රයක එය ප්‍රදානය කරන්නාවූ තුළ පහළ වූ අවස්ථාවෝචිත ශ්‍රීති ප්‍රමෝදය "... මෙසේ සංගීතාලාපයට නැගුණු බව" අවධාරණය කෙරිණ. 20 වන සිවයසේ දෙවන තෙවන දසකයන්හි, විශේෂයෙන් මධ්‍යම පංතිකයින් අතර ජනප්‍රිය වූ නූර්කීන්හි ඇතුළත් ගීත හා ඉංග්‍රීසි ගීත තාලයන්ට ප්‍රබන්ධිත "සිංදු" හතරකින් තත් ස්තූති පත්‍රය සමන්විතය (විජයශ්‍රීවර්ධන, 2002:297).

01. සිංදුව
 රාගය - සංක්‍රාහරණ, තාලය, දදාරා, මධ්‍යලය
 සරා සිරි රැදි - සතන් මනා බැඳි
 අපේ මෙදම් පතී - ලබා සැපා සබී
 විරා කලක් යෙහෙන් - සියන් තරු මැදේ

දිනේ සිසි ලෙසින් - රුවන්කියා බෙලෙන්

02. සිංදුව
 ව්‍යන්තය : රාජගෙ තේජා,
 ආචාරසීලා - ප්‍රේම උදාරා - දිනු සිය මිතුරන්ගේ
 සජන කමල වන විකාශ - සුමුදු ගුණැති ලහිරු සේම
 මැතිදා ඇස්. ධර්මදාස
 වෙත් හී මෙහිතා - පාමු සකෝසා

කාලීන ජනප්‍රිය සමාජ ප්‍රවණතාවන්ට අනුකූලවීම හේතුවෙන් සාම්ප්‍රදායික දසපද සැහැලි, සිව්පද එළිසම පද්‍ය ආදියෙන් විරචිත ස්තූති පත්‍ර නූර්කී ගී තනු හා බසිලා තාලයන්ට අනුව පබැඳි ගී සින්දු එක් වූ බැව් මේ අනුව පෙනේ.

සිරිසේන ද අල්විස් මහාත සහ සොමලින් සිසිවතී මහත්මිය විවාහ මංගල්‍යය හේතු කොට ගෙන ඇස්. ඇලිස් පියදාස ඇස්. කරලැයින් නෝනා සහ ඇස්. රොටලින් නෝනා යන අය විසින් පිරිනමන ලද ස්තූති පත්‍රයෙහි අඩංගු ගීතිකා අටෙන් දෙකක් මෙසේය.

- ආ | සිරි - පින් | සිසි
1. ලාලො ලො | ලෙ ලෙ | - ලාලො ලො |
 ලාලො ලො | ලෙ ලෙ | ලාලො ලො |
 2. වාසනා ගුණේ | උවනක | - පා වෙවී දිලේ |
 පාසෙනේ පියේ | - දෙපළට | - ආසිරි මැවේ |

මේ අනුව පැහැදිලි වන්නේ ශූභාශීංසන පත්‍ර තුළ අන්තර්ගත කාව්‍යයන් විවිධ විරිත් හා දූෂ්කර බන්ධයන්ගෙන් උපලක්ෂිත බවකි. ස්තූති පත්‍රවල සාහිත්‍යමය අගය ඉතා උසස් අන්දමකින් යුක්තව පැවැති බැව් මේ අනුව අනාවරණය වෙයි.

නිගමනය (Conclusion)

තුනි පබඳ හෙළ සාහිත්‍යයට නවාංගයක් නොවන්නේ ය. පුරාණයේ පටන් තත් පබඳ පිළිබඳ වූ ඥානප්‍රවාහය විරේචිත වූ අවස්ථා, බුදුන් වහන්සේ රාජරාජමහාමාත්‍යවරුන් මෙන්ම වෙනත් ප්‍රභූන්, ගුණෝත්කර්ෂයෙන් වනනු පිණිස විරචිත ශිලා ලේඛන මෙන්ම පොත පත ඇසුරින් දෘෂ්‍යමානිත ය. කෝට්ටේ යුගයේදී භාරතීය සාහිත්‍යානුභාගයෙන් සිංහල සාහිත්‍යට එක් කර ගැනුණු තුනි කාව්‍යය, දක්ෂිණ භාරතීය සාහිත්‍යයන්ගේ බලපෑම් නිසා මහනුවර යුගය තුළදී උද්දීප්තියට සපැමිණ කොළඹ අවධියේ උදාවත් සමගම නව මුහුණුවරක් ගත්තේ ය.

මෙසේ හෙළ තුනි කාව්‍යයේ භායනීය අවස්ථාවේදී එයම නව මුහුණුවරකින් පෙනී සිටීමක් ලෙස ස්තූති පත්‍රයේ බිහිවීම සැලකිය හැකිය. යටත් විජිත පාලන කාලයේදී ලාංකේය ජන සමාජය තුළ පහළ වූ විවිධ ප්‍රවණතා හේතු කොට නවීකරණය වූ තත් සාහිත්‍යාංගය මුදුණ ශිල්පයේ ව්‍යාප්තිය නිසා සාමාන්‍ය ජනතාව විෂයෙහි ද වඩාත් ජනප්‍රිය වූ බැව් පෙනේ. 19 වන සියවසේ අග භාගයේදීත් 20 වැනි සියවසේ මුල් දසක කිහිපය තුළත් මධ්‍යම පන්තිකයන් අතර මෙන්ම ග්‍රාමීය ජන කොටස් තුළ ද තත් සාහිත්‍යාංගය ජනප්‍රියව ගිය අතර 20 වන සියවසේ මධ්‍ය භාගයෙන් පසු භායනීයත්වයට පත් විය.

බොහෝ විට 19 වන සියවසෙහි පමණ ජනිතව 20 වන සියවසේ මුල් දශකයන්හි උද්දීප්තියට පත් කවි කොළය හා ශෝක ප්‍රකාශ කාව්‍යය මෙන්ම ශුභාශිංසන රචනාද එම සියවසේ අවසාන දසකවලදී ක්‍රමයෙන් අපවත් වන්නට යෙදුණු සැටියෙකි. පෙර කී රචනාද්වය දැනුදු ඉදහිට හමුවන නමුත් ශුභාශිංසන පත්‍රිකා නම් සුදුර්ලභය.

උසස් සාහිත්‍යමය අගයකින් යුත්තක් ලෙසින් තත් සාහිත්‍යාංගය හඳුනා ගත හැකිය. තුනි පත්හි අන්තර්ගතය ඉතා උසස් ලෙසින් නිමවී ඇති බව පැහැදිලිය. එනම් තුනි පත්‍ර භාෂාව, කාව්‍යමය ලක්ෂණ විරිත් ආදිය පුරාණ හෙළ තුනි පබඳ සිහිගන්වයි. මුල් කාලීන තුනි පත්‍රයන්ගේ භාෂාව සතු පාලි මිශ්‍ර ශබ්දාවමිඛරයෙන් යුත් සාටෝපවත් සාම්ප්‍රදායික ශෛලියකින් යුක්ත වන්නේය. නමුත් පශ්චාත්කාලීන ශුභාශිංසන පත්‍රයන්ගේ බස් වහර ක්‍රමයෙන් ලිහිල් වූ අන්දමත් එලෙසින්ම ලිහිල් වූ කවි පබ්දුම් ගීත බවට පෙරලුණු සැටිත් අවධාරණය වෙයි. 19 වන සියවසේ අග භාගයේදීත් 20 වන සියවසේ මුල් දසක කිහිපය තුළත් මධ්‍යම පන්තිකයන් අතර මෙන්ම ග්‍රාමීය ජන කොටස් අතර ද ප්‍රසාදයට පත් වූ නාඩගම්, නූර්ති ආදී නාට්‍ය රචනාවනුත්, සෙසු ගීත හා බයිලාවනුත් ශුභාශිංසන රචනාවන්ගේ භාෂා තත්ත්වය කෙරෙහි නොමදව බලපෑවේ වන.

පුර්ව භාෂා සාහිත්‍ය ශාන්තය පිරිහුණු ලකුණු පශ්චාත් කාලීනව සම්පාදිත තුනී පත්ති මොනවට දිස් වන්නේ ය. ඒවා බොහොමයක් පුර්ව රචනාවන්ගේ දුර්වල අනුකරණ වෙයි. සිංහල රචනාවන්ට පමණක් සීමා නොවී පාලි හා සංස්කෘත ගාථා ශ්ලෝක බන්ධනයන්ගෙන් සාධෝපවත් වූ ශුභාශිංසන පත්‍ර 20 වැනි සියවසේ මැද කාලයෙන් පසුව අපවත් වූ සෙයකි.

මෙවන් උසස් සාහිත්‍යාංග අද්‍යතන සමාජයෙන් නැත්තටම නැති වී ගොස් ඇති බැව් පැවසීම කණගාටුවට කරුණකි. මා හට ලැබුණු නූතනම ශුභාශිංසන පත්‍රය, සන්නස් පත්‍රයක් ශුභාශිංසන පත්‍රයක් අතර ඇති වෙනස පවා නොදැන් පිරිසක් විසින් රචිත එකකි. මෙවැනි තත්ත්වයක් උදාවීමට හේතු සාධක වී ඇත්තේ ස්තූති පත්‍ර නම් වූ සාහිත්‍යාංගය සමාජයෙන් ගිලිහී යාමකි. මෙම ගිලිහී යාමට හේතු වන්නට ඇත්තේ එක් විසි වන සියවසෙහි ජීවත් වන මනුෂ්‍යයා ව්‍යාජස්තූති ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට තරම් අකුටිල වීම නොහොත් කළගුණ වැනුමහිලා අතුත්සුක ගුණමකුච්චී යන අන්ත දෙකෙන් කවරක්දැයි සිතා ගැනීමට අපහසුය.

කෙසේ නමුත් සිංහල ජාතියේ අනන්‍යතාව පෙන්නුම් කරන උසස් සාහිත්‍යාංගයක් වන ස්තූති ශුභාශිංසන පත්‍රයන්හි, වටිනාකම හුවාදක්වමින් වර්තමාන සමාජයට කියා දෙමින් මතු පරපුර වෙනුවෙන් රැක ගැනීමත්, ආරක්‍ෂා කර ගැනීමත් එය නැවත සමාජයේ ස්ථාපිත කරවීමත් සිංහල ජාතියට මෙන්ම සිංහල සංස්කෘතියට කරන මහඟු සත්කාරයකි.

ආශ්‍රිත ග්‍රන්ථ නාමාවලිය (Reference)

ආරියවංශ, නිමල්. (1966). "පෙරලි හටනෙ සහ ඇහැලේපොල හටනෙ" සාහිත්‍ය විශේෂ කලාපය, සංස්: පී.බී. සන්නස්ගල හා ලීල් ගුණසේකර, කොළඹ: මෙට්‍රො මුද්‍රණාලය.

ආරියසිංහ, අබය. (1966). "සිංහල ප්‍රශස්ති හා හටන් කාව්‍යයන්හි ඓතිහාසික අගය" සාහිත්‍ය විශේෂ කලාපය, සංස්: පී.බී. සන්නස්ගල හා ලීල් ගුණසේකර, කොළඹ: මෙට්‍රො මුද්‍රණාලය.

කුලසූරිය ,ආනන්ද. (1966). "පැරකුම්බාසිරිත" සාහිත්‍ය විශේෂ කලාපය, සංස්: පී.බී. සන්නස්ගල හා ලීල් ගුණසේකර, කොළඹ: මෙට්‍රො මුද්‍රණාලය.

ගිරා සංදේශය.(1962). සංස්. රැ. තෙන්නකෝන්, කොළඹ: ශ්‍රී ලංකා ප්‍රකාශක සමාගම.

ගොඩකුඹුර, සී.ඊ.(1999). සිංහල සාහිත්‍ය, සංස්කෘතික කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව, පාදකක: රාජ්‍ය මුද්‍රණ නීතිගත සංස්ථාව.

ජයතිලක, ස. මු. (1966). "සිංහල ප්‍රශස්ති හා හටන් කාව්‍යයන්හි අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධය හා අවසානය" සාහිත්‍ය විශේෂ කලාපය, සංස්: පී.බී. සන්නස්ගල හා ලීල් ගුණසේකර, කොළඹ: මෙට්‍රො මුද්‍රණාලය.

පඤ්ඤාසේන, නාහල්ලේ. සන්නස්ගල, පුඤ්චිඛණ්ඩාර.(1949). සිංහල සංදේශ සාහිත්‍යය,කොළඹ:දිනමිණ මුද්‍රණාලය, ලේක් හවුස්.

පැරකුම්බා සිරිත (සිංහල ප්‍රශස්ති හා හටත් කාව්‍ය 1),(1997) සංස්: රෝහිණි පරණවිතාන, මධ්‍යම සංස්කෘතික අරමුදල.

යටවර, එම්.ඩී.එම්.එස්.(2005). නීලමතායෝධයා, වරකාපොල: ආර්ය ප්‍රකාශකයෝ.

වීරසූරිය, පී. ඩී. එස්.(1966). "රබෙල් හටන", සාහිත්‍ය විශේෂ කලාපය, සංස්: පී.බී. සන්නස්ගල හා ලීල් ගුණසේකර, කොළඹ: මෙට්‍රො මුද්‍රණාලය.

වෙන්කසිංහ අප්පුහාමි, මාපල්ලේ ඩී. පී.(1947). ගජමත් නෝනා සහ ඇලපාන මුදලිකුමා, බොරැල්ල: ලංකාහිනව විද්‍යාන යන්ත්‍රාලය.

වික්‍රමසිංහ, කේ.ඩී.පී.(1973). කෝට්ටේ යුගයේ සිංහල සාහිත්‍ය, කොළඹ: වයමන්ඩ් මුද්‍රණාලය.

සාසනරතන, මොරටුවේ.(1966)"පාළි සංස්කෘත ප්‍රශස්ති සහ සිංහල ප්‍රශස්ති",සාහිත්‍ය විශේෂ කලාපය, සංස්: පී.බී. සන්නස්ගල හා ලීල් ගුණසේකර, කොළඹ: මෙට්‍රො මුද්‍රණාලය.

සන්නස්ගල, පී.බී. (1964). සිංහල සාහිත්‍ය වංශය, කොළඹ: සීමා ලේක්හවුස් ඉන්වෙස්ට්මන්ට්ස් සමාගම,

සාහිත්‍ය දර්පණ.(1915).සංස්: දුර්ගා ප්‍රසාද් ද්වේවේද, කුකාරම්, රාවල්, බොම්බාය.

විජයශ්‍රීවර්ධන, විහාච්. (2002). "සිංහල ස්තූති කාව්‍යයේ පශ්චාත්කාලීන ප්‍රවණතාවක්, ශ්‍රහාශිංසන පත්‍ර "සාහිත්‍ය විශේෂ කලාපය,සංස්.අනුරාධ සෙනවිරත්න, විත්සන්ට් පණ්ඩිත, බොරැල්ලස්ගමුව: ඒ.එන්.සී. ප්‍රින්ටර්ස්.

සීදත් සඟරාව.(1962).සංස්. රැපියල් තෙන්නකෝන්, කොළඹ :සීමාසහිත ගුණසේන සහ සමාගම.

සුමෝධිනී ව්‍යාධ්‍යා නම් වූ රසුචංශ සන්නය.(1948).සංස්. දෙනිගස්පේ පඤ්ඤාසාර, කොටහේන :බෞද්ධ සාහිත්‍ය සංගමය විසින් සාහිත්‍ය මුද්‍රණාලය.

සුමෝධිනී ව්‍යාධ්‍යා සහිත කාව්‍යදර්ශය.(2000)සංස්. වැලිවිටියේ ප්‍රේමරතන,හල්ගස්කොට් දෙවනඤ්ඤා, කොළඹ: එස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.

තේවාචසම්,ප.බ.ඒ.(1966).මාතර යුගයේ සාහිත්‍යධරයෝ සහ සාහිත්‍ය නිබන්ධන,සංස්කෘතිකකටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ලංකාණ්ඩු මුද්‍රණාලය.

Epigraphia Zeylanica. (1912)(ED) Don Martino de Zilva Wickramasinhe, (Vol-1), London: Oxford University Press.

The Mirror of Compoestion - Atreatise an Pactical Criticism, (1956) PramadasaPritra,Baranas: Motilal Banersidae.